

جهش شاخص کل بورس

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات دیروز با جهش ۵۵ هزار و ۲۷۸ واحدی به رقم یک میلیون و ۵۹۷ هزار و ۱۰۱ واحد رسید. شاخص کل هموزن نیز با افزایش ۸ هزار و ۵۲۱ واحدی به رقم ۴۱۹ هزار و ۳۴ واحد رسید. معامله‌گران، دیروز بیش از ۱۲۸ میلیارد برگه سهام به ارزش ۱۳ هزار و ۷۴۶ میلیارد تومان داد و ستد کردند. همچنین ارزش روز بازار در بورس تهران به بیش از ۶ میلیون و ۳۷ هزار میلیارد تومان رسید.

گزارش «وطن امروز» از دلایل ۱۰ برابر شدن قیمت دلار در دولت حسن روحانی

دلار بی‌افسار

قیمت هر دلار آمریکادر بازار آزاد به ۳۱ هزار و ۵۰۰ تومان رسید

غیرنفتی و مشکلات انتقال ارز حاصل از تحریم‌های مالی باشد، ریشه در اشتباهاتی دارد که طی سال‌های اخیر رخ داده و با یک اتفاق کوچک مانند کرونا سر باز کرده است. از اصلی‌ترین این اشتباهات می‌توان به «مسدود شدن سامانه ارزی در سال ۹۳»، فلش شدن صرافی‌های ایرانی در امارات در سال ۹۴ به دلیل همکاری وزارت اقتصاد با «FATF»، «رزپاشی‌های مکرر طی سال‌های اخیر» و در نهایت «حیف و میل‌های ارز ۴۲۰۰ تومانی» اشاره کرد.
احتیاج به توضیح نیست رشد نقدینگی هم نمی‌تواند در زمانی کوتاه به وجود بیاید و رهاسازی بازار پولی کشور از چند سال پیش رخ داده است. در کنار اینها، ۲ عامل اصلی انفعال و نداشتن استراتژی ارزی توسط رئیس کل بانک مرکزی که به گفته خود صرفاً اعتقاد بر عرضه و تقاضا در بازار ارز دارد به ایجاد این شرایط کمک کرده است. بانک مرکزی در حالی معتقد به رهاسازی بازار ارز است که اصلی‌ترین وظیفه خود را کنترل رشد نقدینگی و پایه پولی و مسائل بنیادی می‌داند که در تمام آنها هم مغلوب بوده است. باید توجه داشت بیش از ۸۰ درصد واردات کشورمان کالاهای واسطه‌ای و اساسی و مواد اولیه است، بنابراین افزایش قیمت ارز می‌تواند تاثیر بسیاری در شرایط معیشتی مردم داشته باشد. از سوی دیگر قیمت ارز به صورت روانی و سنتی شاخصی برای رشد قیمت‌هاست و اکثر مشاغل همزمان با رشد قیمت ارز، قیمت کالا و خدمات خود را افزایش می‌دهند.

ارزپاشی انتخاباتی

میلیارد دلار، ۴/۷ میلیارد دلار و ۱۱/۷ میلیارد دلار بوده است. اینطور که پیداست حسن روحانی برای سرکوب قیمت ارز در سال پایانی دولت خود دست به چنین اقدامی زده است، در صورتی که همین موضوع باعث شروع روند جهش ارز در سال ۹۷ شد.

به عبارت دقیق تر، دولت با این‌ج حراج ارزی منابع لازم را برای نوسان گیری و سوداگری در بازار ارز تنها برای رسیدن به اهداف سیاسی مهیا کرد. در همین سال شاهد پیدایش صف‌های طولید در برابر صرافی‌ها بودیم و حتی با مابه‌التفاوت دلار آزاد و دولتی برای شرکت‌های هواپیمایی و توریستی اقدام به طراحی سفرهای رایگان به کشورهای خارجی می‌کردند.

تکمیل تحریم باسیاست دلار۴۲۰۰ تومانی

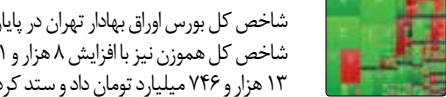
ثبت سفارش‌های انجام شده را بخواهیم وارد کنیم به ۲۵۰ میلیارد دلار می‌رسد که قابل تصور نیست. محمد شریعتمداری همچنین گفت: بعضی از آنهایی که با ارز ۴۲۰۰ تومانی کالای خود را وارد کردند، با همین نرخ آن را در بازار عرضه نکردند. کاهش شدید ورود منابع ارزی به کشور به دلیل بازگشت تحریم‌های آمریکا از یک سو و رشد شدید خروج ارز از کشور به دلیل سیاست ارزی غیر کارشناسی دولت از سوی دیگر، فشار دوجانبه‌ای را به منابع ارزی کشور وارد کرد. در واقع با محدود شدن فروش نفت و همچنین سخت شدن تبادلات بانکی، ورود ارز به کشور به میزان قابل توجهی کاهش یافت. همزمان به دلیل تصمیم دولت برای تامین ارز ۴۲۰۰ تومانی برای همه تقاضاها، خروج ارز از کشور تشدید شد. نتیجه این وضعیت، کاهش شدید منابع ارزی کشور بود. در نهایت دولت با مشاهده بی‌تاثیر بودن تصمیم خود بر رشد نرخ ارز در بازار آزاد، به مرور تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی را محدود کرد تا جایی که اکنون ارز دولتی تنها محدود به واردات کالاهای اساسی شده است. دیوان محاسبات در گزارش فرغین بودجه سال ۹۷ تنها به بخش کوچکی از هزینه‌های ارز ۴۲۰۰ تومانی پرداخت که در آن سرانجام ۴/۸ میلیارد دلار ارز تخصیص یافته به کالاهای وارداتی اساسا مشخص نیست.

دلار ۳۱ هزار تومانی، نوک کوه یخ ناکار آمدی رئیس کل بانک مرکزی

درمی‌یابیم همتی همچنین رکورددار ایجاد بالاترین رشد نقدینگی در کشور هم هست. رئیس کل بانک مرکزی یک نقدینگی را از ۱۶۰۲ هزار میلیارد تومان باافزایشی به یک میلیون میلیارد تومانی به ۲۶۵۱ هزار میلیارد تومان در پایان خرداد ۹۹ رساند.

همچنین بیشترین رشد پایه پولی که یکی از صریح‌ترین نشانگرهای اقتصادی برای استقرار دولت از بانک مرکزی است نیز در دوران ریاست همتی رقم خورد. این رشد در حالی اتفاق افتاد که دولت می‌توانست با این میزان استقرار، ۸ میلیون واحد مسکن مهر بسازد اما این مبلغ صرف هزینه جاری دولت شد.

همتی در حالی شانه خود را از زیر بار مسؤلیت استقرار دولت از بانک مرکزی خالی می‌کند که در دوران مدیریت ایشان بیشترین افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی رقم خورده است. میزان بدهی دولت به بانک مرکزی پس از انتصاب همتی به ریاست کل این بانک، از ۲۵۳۵۰ میلیارد تومان باافزایشی ۱۷۴ درصدی به ۹۶۹۷۰ میلیارد تومان رسید. در واقع ایشان دست‌ودلبازترین رئیس کل بانک مرکزی بوده است؛ منتها از جیب مردم!

سرپرست اسبق وزارت اقتصاد در گفت‌وگو با «وطن امروز»:

اقدامات بانک مرکزی، منابع ارزی کشور را تلف کرد

سرپرست اسبق وزارت اقتصاد درباره نقش بانک مرکزی در افزایش نرخ دلار، به «وطن امروز» گفت: اشتباه راهبردی بانک مرکزی این است که نرخ ارز مختل‌شده بازار آزاد را به رسمیت شناخته است و نرخ سامانه نیما را بر اساس آن مشخص می‌کند. پس از آن هم نرخ سامانه نیما را مبنای واردات قرار می‌دهد و مردم تاثیرش را در اقتصاد و سفرهای خود مشاهده می‌کنند. حسین مصمصی ادامه داد: اشتباه دیگر مرکز می‌بود که اطلاعیه شماره یک خود را به بدترین شکل ممکن اجرا کرد. همچنین تمام تقاضاهای ارزی را با دلار ۴۲۰۰ تومانی پاسخ داد. به طور مثال ارز مورد نیاز برای سفرهای خارجی را هم با ارز دولتی پوشش داد و رانته‌های بسیار بزرگی را برای برخی واردکنندگان خاص که کالاهای غیرضروری هم وارد کردند، ایجاد کرد وی افزود: بانک مرکزی بیش از ۳۰ میلیارد دلار برای کنترل نرخ ارز به بازار تزریق کرد که همین اقدام موجب تلف شدن منابع ارزی کشور شد. این بانک اگر عرضه و تقاضای ارز را مدیریت می‌کرد و آن را صرفاً به نیازهای اولویت‌دار اختصاص می‌داد، بازار ارز به شرایط کنونی دچار نمی‌شد. همچنین بانک مرکزی اگر بازار ارز را کنترل می‌کرد، فرار سرمایه در کشور اتفاق نمی‌افتاد و مردم خانه و سرمایه خود را به دلار تبدیل نمی‌کردند که بروند در خارج از کشور خانه بخرند و از این طریق چند میلیارد دلار فرار سرمایه رخ دهد.

مصمصی خاطرنشان کرد: بانک مرکزی فقط باید ارز را به مواد اولیه تولید و نیازهای ضروری مانند دارو اختصاص دهد و برای واردات کالاهایی که امکان تولید در داخل دارند، هیچ ارزی داده نشود. در سمت دیگر هم باید صادرکنندگان را از طریق روش‌هایی مانند پیمان‌سپاری ارزی ملزم به بازگرداندن ارز حاصل از صادرات خود کند. به طور کلی بانک مرکزی باید منابع و مصارف ارزی کشور را اولویت‌بندی کند و ارز تخصیص یافته را از ابتدای واردات کالا تا رسیدن به دست مصرف‌کننده کنترل کند.

سرپرست اسبق وزارت اقتصاد در انتها تاکید کرد: رئیس‌جمهور می‌گوید ما در جنگ اقتصادی قرار داریم اما بانک مرکزی از سیاست‌های متناسب با دوران جنگ اقتصادی استفاده نمی‌کند و همچنان از سیاست‌های مختص زمان عادی پیروی می‌کند.

چگونه صرافی‌ها به دست خودمان حذف شدند؟

یکی از مواردی که دولت بارها به اجرای کامل آن اصرار داشت، اجرای کامل دستورات کار گروه ویژه اقدام مالی (FATF) به عنوان یک نهاد بین‌الدولی مشورتی در حوزه ریسک تبادلات بانکی بود. پس از برجام بود که مشخص شد مسکن نقل‌وانتقالات بانکی بین‌المللی همچنان پایرجاست. دولت برای توجیه دلیل این مسأله، ترس بانکها از ورود به لیست سیاه FATF به دلیل همکاری با ایران را علت حل نشدن مسأله نقل و انتقالات بین‌بانکی بین‌المللی عنوان کرد. از همین روز دولت تلاش بسیاری برای اجرای تمام الزامات تعیین شده FATF کرد. پیوستن به کنوانسیون‌های مختلف و همچنین اجرای دستوراتی برای شفاف‌سازی نقل و انتقالات بانکی کشور، از جمله استانداردهای شفافیت FATF است. ملزم شدن کشور به افشای اطلاعات نقل و انتقالات مالی، مسأله‌ای بود که در ایران با مخالفت جدی کارشناسان همراه شد. افشای اطلاعات نقل و انتقالات بانکی در شرایطی که کشور برای دور زدن تحریم‌ها ناگزیر به استفاده از روش‌های مخفی برای انتقال پول نفت به کشور است، کشور رادر معرض خطر مسدود شدن کامل تبادلات مالی قرار می‌داد و باعث سنگین تر شدن اثر تحریم می‌شد. با این حال از ۴۲ شرط FATF مجموعاً ۳۸ شرط را اجرا کرده و در حال حاضر نیز در حال اجرای آن است. با این حال ۴ مورد از شروط FATF با مخالفت جدی برخی کارشناسان مواجه شد. یکی از این موارد، گزارش‌دهی مستقل واحد اطلاعات مالی وزارت اقتصاد (FIU) است. به عبارت دیگر اگر یک کشور به هر دلیل تقاضای دریافت اطلاعات تبادل مالی یک شخص حقیقی و حقوقی ایرانی را داشته باشد، واحد اطلاعات مالی وزارت اقتصاد موظف به ارائه آن اطلاعات به کشور متقاضی است. در واقع دفتر اطلاعات مالی وزارت اقتصاد با اجرای این شرط به همکار اصلی غرب در افشای راه‌های دور

هیچ‌ا عملکرد دهمتی در بازار ارز

عبدالنصر همتی در شرایطی ابتدای مردادماه سال ۹۷ رئیس کل بانک مرکزی شد که اشتباهات بسیار زیادی توسط رئیس کل قبلی بانک مرکزی در بازار ارز رخ داده بود. از اصلی‌ترین این اشتباهات می‌توان به تعطیل کردن صرافی‌ها و مشخص کردن قیمت دستوری ۴۲۰۰ تومانی ارز حتی در بازار آزاد اشاره کرد. از سوی دیگر در دوره ولی‌الله سیف به محض رشد قیمت ارز، مداخلاتی بی‌مجاها در بازار اتفاق می‌افتاد که باعث آربیتراژ ارزی می‌شد. عبدالنصر همتی تا جایی که توانست این اشتباهات را تکرار نکرد اما اساساً اقدام مثبتی هم انجام نداد! البته تا مردامه سال جاری تا اواسط شهریورماه و با اوج‌گیری قیمت ارز در بازار آزاد، سیاست مداخله دوباره تکرار شد تا حدی که قیمت ارز بازار آزاد با قیمت ارز مداخله‌ای بیش از ۲۰۰۰ تومان فاصله پیدا کرد و این گپ قیمتی شرایط را برای فعالیت سوداگران و نوسان‌گیری بیش از پیش مهیا کرد. از سوی دیگر با وجود اینکه همتی در اظهارات خود با فعالیت صرافی‌ها مشکلی ندارد اما در عمل هیچ حمایتی از فعالیت آنها نمی‌کند تاجایی که اغلب صرافی‌ها در ۶ ماه اخیر هیچ فعالیت رسمی نداشته‌اند. دلیل این عدم فعالیت این است که بانک مرکزی برای فعالیت رسمی آنها قیمت دستوری مشخص می‌کند و این قیمت‌ها به‌ضرر صرافی‌ها می‌شود. تمام این اتفاقات نشان‌دهنده این است که اساساً هیچ برنامه‌ای چه مناسب و چه اشتباه برای کنترل نرخ ارز وجود ندارد. اجرائی‌ترین

دوشنبه ۲۱ مهر ۱۳۹۹
وطن‌امروز | شماره ۳۰۴۶

اقتصادی

اخبار

افزایش قیمت بلیت هواپیما منتفی شد

اعلام خبر افزایش قیمت بلیت هواپیما (از اول آبان‌ماه ۹۹) به بهانه مصوبه ستاد ملی کرونا درباره الزام ایرلاین‌ها به استفاده حداکثری از ۶۰ درصد ظرفیت صندلی‌های پروازی و البته نوسانات نرخ دلار، واکنش‌های متعددی را به همراه داشته است. دیروز عضو کمیسیون عمران مجلس در این باره از ورود به پرونده افزایش قیمت بلیت هواپیما خبر داد و نرخنامه جدید را غیرواقعی اعلام کرد. این در حالی است که وزیر راه‌وشهرسازی از منتفی شدن افزایش قیمت بلیت هواپیما خبر داده است. محمد اسلامی گفت افزایش قیمت اعلام شده از سوی انجمن شرکت‌های هواپیمایی معتبر نیست و قیمت‌های جدید که قرار بود از ابتدای آبان‌ماه در پروازها اعمال شود لغو شده است. پیش از اظهارات محمد اسلامی، مقصود اسعدی سامانی، دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی شرط عدم افزایش قیمت بلیت هواپیما را لغو مصوبه ستاد ملی کرونا درباره انجام پرواز شرکت‌های هواپیمایی با ۶۰ درصد ظرفیت اعلام کرده بود. حال مشخص نیست آیا ستاد ملی کرونا مصوبه خود را پس گرفته یا اینکه بدون لغو مصوبه مذکور، وزیر راه از منتفی شدن افزایش ناگهانی و قابل ملاحظه قیمت بلیت هواپیما خبر داده است.

♦♦♦

دستور رئیس‌جمهور درباره گسترش

روابط تجاری با همسایگان

حسن روحانی در یکصدووهفتادودمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت تاکید کرد: دستگاه‌های مسوول موظفند رفع موانع اداری در روابط تجاری و اقتصادی با همسایگان را در اولویت خود قرار دهند و هر گونه ناهماهنگی در رویه‌های اداری را برطرف کنند. وی پس از ارائه گزارش دستگاه‌های مرتبط از وضعیت تبادلات و مرادوت اقتصادی و تجاری با همسایگان، با اشاره به اهمیت راهبردی روابط با کشورهای همسایه، گفت: با تشکیل هر چه سریع‌تر کار گروه و کمیته‌های متشکل از دستگاه‌های مرتبط با حوزه مرادات تجاری با همسایگان، به صورت منسجم و یکپارچه در راستای رفع مشکلات در این حوزه اقدام شود تا سطح تبادلات تجاری به سطح مطلوب ارتقا یابد. رئیس‌جمهور باینبار اینکه در شرایطی که سخت‌ترین تحریم‌ها به کشور تحمیل شده، سعی شده ظرفیت‌های صادرات غیرنفتی ارتقا یابد، تصریح کرد: گمرک مکلف است ارزش صادراتی شرکت‌های پتروشیمی را بر مبنای ارزش پایه صادراتی متناظر اعلامی که به صورت هفتگی توسط شرکت ملی صنایع پتروشیمی اعلام می‌شود، محاسبه کند.

♦♦♦

توزیع ۳۰ هزار تن برنج تنظیم بازاری

در راستای تنظیم موثر بازار برنج، ستاد تنظیم بازار ۲۰ هزار تن برنج را جهت حفظ تعادل بازار عرضه خواهد کرد. طبق اطلاعیه ستاد تنظیم بازار و با توجه به ذخایر مکفی این کالا و مقادیر قابل انکای برنج رسوبی در بنادر که در حال ترخیص است، نیاز بازار به هر میزانی که باشد از محل ذخایر و موجودی برنج بخش خصوصی تامین خواهد شد. بر این اساس، محمدرضا کلامی، دبیر ستاد تنظیم بازار طی ابلاغیه‌ای به انجمن واردکنندگان برنج و سازمان‌های صمت استان‌های مبدأ تولید آنها را مکلف کرده تا با هماهنگی اعضا و تولیدکنندگان تحت پوشش خود، نسبت به عرضه برنج به صورت حداکثری در بازار اقدام کنند. از سوی دیگر، سازمان‌های صمت استان مازندران، گیلان، اصفهان و خوزستان نیز مکلف شده‌اند با هر گونه اطلاع‌گیری که منجر به زیان تولیدکنندگان و کشاورزان برنج‌کار و نیز احتکار کالا توسط سلف‌خران است، برخورد جدی کنند.

♦♦♦

افزایش قیمت اوراق مسکن

با جولان دلان

معاملات اوراق گواهی حق تقدم استفاده از تسهیلات مسکن در حالی این روزها تحت تأثیر روزهای ناخوش بازار سهام گرم است که سفته‌بازان و سوداگران در معاملات چند ماه اخیر با حضور در این بازار، بزادهی مناسبی را عاید خود کرده‌اند. بر این اساس میانگین قیمت تعداد زیادی از نمادهای معاملاتی اوراق تسهیلات مسکن صادره از بانک عامل بخش مسکن «تسه» این روزها در بازه ۹۱ تا ۹۵ هزار تومان قرار دارد و در مقابل حتی در یکی از نمادهای معاملاتی اوراق تسهیلات مسکن صادره از بانک ملی «تملی» قیمت هر برگه به ۱۰۰ هزار تومان نیز رسیده‌است. سفته‌بازان در حالی چند ماهی است در سکوت متولیان بازار سرمایه با افزایش قیمت اوراق تسهیلات مسکن در تالار شیشه‌ای به جولان خود ادامه می‌دهند که محدودیت‌های خرید و فروش اوراق تسه و تملی‌ای که چندی پیش اعمال شد نیز در این زمینه کارساز نبوده است.

♦♦♦

بانک جهانی:

کرونا ۱۵۰ میلیون نفر دیگر را تا سال ۲۰۲۱ به فقر شدید می‌کشاند

بانک جهانی هشدار داد به علت اختلالات به وجود آمده با بحران غیرعادی کرونا در سال ۲۰۲۰، فقر شدید برای نخستین‌بار در ۲۰ سال اخیر افزایش خواهد یافت. آنتور که راشاتودی گزارش داده است، بانک جهانی هشدار داد به علت اختلالات به وجود آمده با بحران غیرعادی کرونا در سال ۲۰۲۰، فقر شدید برای نخستین‌بار در ۲۰ سال اخیر افزایش خواهد یافت. طبق گزارش جدید بانک جهانی، پانمی کرونا باعث خواهد شد تا ۸۸ تا ۱۱۵ میلیون نفر امسال به فقر مطلق دچار شوند و این رقم تا سال ۲۰۲۱ به ۱۵۰ میلیون نفر خواهد رسید. طبق گزارش بانک جهانی، فقر مطلق که به معنای زندگی با ۱/۹۰ دلار در روز است، احتمالاً گریبان ۹/۱ تا ۹/۴ درصد از جمعیت جهان را خواهد گرفت. این نشان‌دهنده سیر قهقریایی به بحران کرونا به وجود نمی‌آمد امسال فقر مطلق به ۷/۹ درصد جمعیت جهان کاهش می‌یافت.